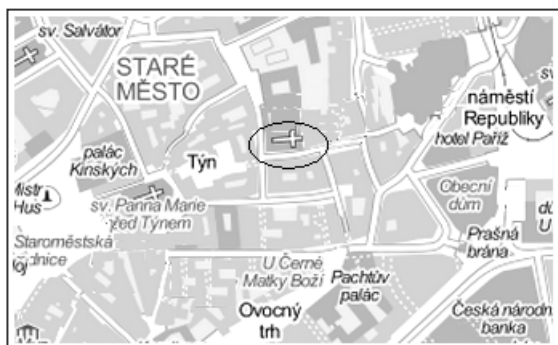

Černá ručička v chrámu sv. Jakuba

Chrám, nebo kostel? Moje babička říkala církevní stavbě, zasvěcené sv. Jakubu Většímu chrám, zatímco třeba v Liboci to byl „jen“ kostel. Měla jsem za to, že se oba pojmy nějak liší architektonicky, ale není to přesné. Chrám je obecné označení pro bohoslužebné (sakrační) prostory, které jednotlivé církve pojmenovávají různě: modlitebna, mešita, synagoga, či kostel. V křesťanství existují výrazy upřesňující význam chrámu - katedrála, bazilika a bazilika minor. Posledním z těchto pojmů je označován i kostel sv. Jakuba Většího, který se nachází v ulici Malá Štupartská.

Koncem 12. století byl v těchto místech malý dvorec s kostelíkem. Přibyl klášter, kde se na pozvání velice zbožného krále Václava I. (1205 - 1253) usídlil řád minoritů. Malý kostelík byl stržen a za vlády Lucemburků tu vyrostla nová stavba, zasvěcená roku 1374 sv. Jakubu Většímu. Dnešní podoba kostela pochází z přestavby v 17. století. Jedna z jeho tří legend se týká obrazu, který vévodí hlavnímu oltáři.

Během malířovy práce řádil v Praze mor a umělec se velice obával nákazy. Stále se modlil k patronu kostela, aby mohl svůj obraz dokončit. Bylo mu to dopřáno, ale sotva byl obraz hotov, malíř zemřel.

Na kostelním hřbitově byl pochován kancléř Václav z Mitrovic. Ten měl jednu sen, že ho pohřbili zaživa. Když později skutečně zemřel, pochovali ho v dřevěné rakvi a na tom místě pak lidé slyšeli podivné skřípavé zvuky. Na hrob položili mramorovou desku a polévali ji svěcenou vodou, až strašení přestalo. Při pohřbu Václavova syna však mniši našli rakev rozbitou a tělo Václava z Mitrovic v podivné křečovitě poloze.

Ještě jsem ani nechodila do školy, když mi babička ukázala malou černou ruku, zavěšenou na řetěze uvnitř lodi vpravo u vchodu. Pověděla mi: „To je ručička holčičky, která uhořela svoji maminku. Za trest jí ta neohodná ručička zčernala a upadla. A tady visí pro výstrahu, že děti si musí rodičů vážit a poslouchat je.“

Ta seschlá lidská ruka i s částí paže tam visí dodnes. Jistě patřila nějakému hříšnému zloději a byla zavěšena skutečně pro výstrahu. Ruce se utínaly zlodějům a největším hříchem byla svatokrádež. Na mnohokrát obnovované a přepisované tabulce v kostele se píše: *Léta Páně 1400, za Bonifáce Papeže IX., za panování krále Václava, Rodička Boží Marie Panna v obraze sivém nešporním, který zde postavený a pobožně uctíváný byl, lotra z toho obrazu klenoty beroucího za ruku držela. Ruka mu byla uřata a podnes se ukazuje.*

Výraz „sivý nešporní“ vyjadřuje svítání (mnišské matutinum = modlitby jitřní, při rozednění).